

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 85

Maribor, petek 13. aprila 1928

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Bombe za Mussolinija in kralja

ŽE NAD 8000 LJUDI ARETIRANIH V ITALIJI RADI ATENTATA NA KRALJA IN MUSSOLINIJA V MILANU.

Po ponovnih neuspelih atentatih na italijanskega diktatorja Mussolinija, ki pričajo, da je narod nezadovoljen z njegovo teroristično politiko, je včeraj popoldne iznenadila svet vest o atentatu na italijanskega kralja Viktorja Emanuela. Kralj sam je sicer po čudnem naključju ušel smrti, zato pa so tem strašnejše žrtve med občinstvom: na mestu je namreč obležalo 14 mrtvih in 40 težko ranjenih, od katerih pa so med tem nekateri tudi že podlegli težkim poškodbam.

Včeraj dopoldne se je vršila v Milanu slovesna otvoritev tamkajšnjega velesejma, katero je imel izvršiti kralj osebno. Oblasti so ukrenile sicer kar najboljše varnostne odredbe — pripravljeno je bilo tudi vojaštvo, orožništvo in fašistovska milica — ki je delala špalir, vendar pa se je vse to izkazalo kot nezadostno.

V poznih svetilkah na trgu Giulio Cesare je v trenutku, ko je ogromna množica naroda pričakovala prihod kralja in njegovega spremstva, nanadoma eksploziral peklenški stroj, ki je bil položen s klozi vratca na spodnjem podstavku svetiljke. Posledice so bile strašne, panika grozna. Svetiljka se je seveda razletela na drobne kosce. Zemljo so zalile mlake krvi mrtvih in ranjenih, ki so obupno klicali na pomoč. Množica je razbežala na vse strani, zmešnjava je bila nepopisna. Na kraj nesreče so takoj prihiteli mestni sanitetni uslužbenci in vojaški sanitetci, ki so ranjence takoj za silo obvezali in jih prepeljali v bolnico, ubite ljudi pa v mrtvašnico.

Kmalu po atentatu, ki je povzročil tako strašno krvolitje, se je pripeljal kralj in otvoril velesejm. Ušel je smrti čisto po naključju. Peklenški stroj je imel uro, po kateri bi se morala dogoditi eksplozija ravno v trenutku, ko bi se peljal mimo kralja. K sreči pa je peklenški stroj eksploziral sedem minut pred kraljevim prihodom. Poslopje poleg svetiljke, v katero je bil postavljen peklenški stroj, je policija takoj obkolila in zasiljala vse stanovalce, večinoma državne uradnike.

Atentat na kralja je napravil na narod silen utis, v Milanu pa splošno zmešnjava. Po vseh postajah so pričele fašistovske straže takoj preiskovati vlake in iskati sumljive ljudi. V Milanu, Rimu in Genovi je bilo že tekem včerajšnjega dne aretiranih na stotine oseb, večinoma komunistov in socialnih demokratov. Fašisti so aretirance tudi mučili.

Kdo je pravzaprav položil peklenški stroj v poulično svetiljko, tega se niso mogli nikoli dognati. Šef tajne policije je takoj odpotoval iz Rima v Milan z aeroplanom in vodi osebno preiskavo.

Italijanski listi so smeli priobčiti samo uradne vesti o atentatu na kralja. Vrh tega je bila že ob 4. popoldne uvedena po vsej Italiji cenzura brzojav in telefonskih razgovorov. Prve vesti o dogodkih v Italiji so prispele zato šele preko švicarske meje.

Osebe, ki so imele po atentatu priliko, da so govorile s kraljem, pripovedujejo, da je bil kralj silno razburjen in da je zlasti obžaloval številne nesrečne žrtve. Izražal je tudi odkrito nezadovoljstvo nad nezadostnimi varnostnimi odredbami fašistovskih oblasti. Največjo napako pa

je napravil fašizem, ko je odpravil parlamentarizem, ki je bil najboljša zaščita pred revolucionarnimi pojavi.

Tudi na Mussolinija pripravljen atentat

MILAN, 13. aprila. Atentatorji so nameravali izvršiti atentat tudi na ministrskega predsednika Mussolinija, ki se je na otvoritve velesejma. Ko se je namreč vračal v Rim, so orožniki, ki so preiskali progo, našli v bližini Milana bombo. Žica je vodila v skrivališče neke osebe, ki je bila takoj aretirana. Atentat pa se je ponesrečil, ker so postale oblasti po dogodku na trgu Giulio Cesare še pozornejše in so bombo, namenjeno Mussoliniju tako pravočasno odkrile.

Nad 8.000 oseb aretiranih

RIM, 13. avgusta. Preiskava radi atentatov se nadaljuje z vso strogostjo in naglico. Po izjavah policije, je aretiranih dosedaj v Italiji že nad 8.000 oseb. Aretirance so zasiljevali vso noč. Mussolini je odšel takoj po povratku v svoj kabinet, kjer je ostal vso noč. Pri njem so bili zbrani državni tajnik v notranjem ministru, vrhovni šef policije in generalni tajnik fašistovske stranke, Turatti. Mussoliniju so morali sproti poročati o poteku preiskave, on sam pa je dajal vedno nova navodila. V Milan in ostala mesta, kjer je bilo največ aretiranih, so bili poslani policijski inspektorji iz Rima, da oni vodijo preiskavo. O preiskavi sami pa ni mogoče ničesar zvedeti, ker čuvajo oblasti najstrožjo tajnost.

Zvedelo se je le toliko, da sta v Milanu dve ženski pred par dnevi opazovali nekoga, ki je hodil po pločniku v bližini kandelabra, kamor je bil položen peklenški stroj. S seboj je nosil neki zaplet in se domneva, da je bil to pravi atentator.

Med aretiranci v Milanu je tudi neki anarhist, ki je pri zaslišanju izjavil, da je atentat najbrže delo njegovih anarhističnih prijateljev. Baje je tudi priznal, da so že dalj časa pripravljali atentat na Mussolinija, o tem atentatu pa ni bil poučen.

V dobro poučenih krogih se zatrjuje, da je dobila milanska policija že pred tednom dni svarilno pismo, v katerem je bilo navedeno, da se pripravlja atentat na kralja in Mussolinija. Navedeno je bilo celo mesto, kjer naj bi se izvršil. Policijska direkcija je ravno zato poostriala varnostne odredbe in zlasti strogo zastražila trg Giulia Cesare. Kedar pa je bil položen peklenški stroj v svetiljko, ne ve nihče.

Tekom današnjega dne je dobil kralj nebroj čestitk k srečni rešitvi med drugimi z vseh dvorov in tudi od papeža.

LONDON, 13. aprila. Tukajšnji listi so takoj priredili posebne izdaje, ki so bile mahoma razprodane. Listi naglašajo v svojih komentarjih, da pomenijo sedanjí dogodki v Italiji začetek konca fašistovskega režima, ki je doigral svojo vlogo, prezirajoč demokratizem 20. stoletja in gazeč najprimitivnejše svoboščine naroda. —

Nemci lete čez Atlantik

DRUGI NEMŠKI POIZKUS, DA PREMAGAJO ATLANTSKO MORJE IN DO-SPEJO IZ EVROPE V AMERIKO.

Tragična smrt francoskih letalcev Nungesserja in Collija, ki sta hotela poleteti z aeroplanom iz Pariza v New York, kakor tudi enaka usoda vseh njihovih dosedanjih naslednikov, vitezov zraka ni prestrašila. Človek hoče postati pač tudi gospodar zračnih višav in bo zato kluboval njenim tajnim silam toliko časa, dokler ne zmaga.

Sedaj je napravljen zopet nov poizkus. Letalo »Bremen«, ki se je dvignilo že 25. marca na letališču Tempelhof v Berlinu in pristalo 9 ur kasneje na vojaškem letališču Baldonelu južno Dublinu na Irskem, je včeraj zjutraj po večdnevem omahovanju krenilo na pot preko oceana. Posadko tvorijo: kapetan Koehl, baron Hünefeld, ter šef irske zrakoplovne službe polkovnik James Ft. Maurice. — Start se je izvršil popolnoma gladko. Stotnik Koehl upa, da preleti dolgo pot v 36 urah. Letalo je krenilo najprej v smeri proti Golwayu ob irski obali, nato pa na odprto morje.

O stroju samem se doznavajo, da to ni oni »Bremen«, ki je lani poskušal polet preko Atlantika, a se je moral že čez nekaj ur vrniti, temveč gre za Junckersov aparat »D. L. 167«, ki ga je Koehl neposredno pred poletom iz Berlina tudi krstil za »Bremen«. Predno se je dvignil na dolgo pot v Ameriko, je Koehl izstopil iz nemške Lufthanse, ki je bila odločno proti njegovemu načrtu, ker stoji na stališču, da se more polet čez Atlantik posrečiti le s trimotornim strojem, dočim ima »D. L. 167« samo dva motorja. Vsa

prednost kapetana Koehla obstoji v njegovi navigacijski spretnosti. Med vojno je bil eden najboljših nemških vojnih pilotov, pa tudi eden najbolj predrznih. Njegovo letalo ima s seboj 2.000 kg pogonskega materiala, za hrano pa so letalci vzeli s seboj jabolka, banane, čaj in kavo.

Razdalja med Baldonelom in letališčem v Newyorku znaša 4.800 km, tako da more prispeti »Bremen« na zaželeni cilj v najugodnejšem slučaju danes, v petek popoldne.

Ob vsej ameriški obali so od včeraj popoldne pripravljene opazovalnice z žarometi, ki pazijo na prihod »Bremena«. Poroča se o velikem neurju, ki se z veliko naglico bliža proti vzhodu. Vendar meteorologi računajo, da se bo vreme še izboljšalo. Nad Fundlandijo vlada sedaj še precej ugodno vreme.

NEWYORK, 13. aprila. Odkar je kapetan Koehl zapustil Irsko, ni o njem nobenih vesti. Ker pa vlada na oceanu trenutno izredno ugodno vreme, se splošno pričakuje, da bo »Bremen« srečno prispela v Ameriko. Na newyorškem letališču se vrše velike priprave za slovesen sprejem nemških letalcev, ki jih pričakujejo za danes popoldne. Zanimanje občinstva je tako ogromno, da je morala že dopoldne oditi na letališče vojaška posadka, da vzdržuje red. Popoldne odide nemškim letalcem nasproti več ameriških vojaških letal.

Pangalistična zarota na Grškem

ATENE, 13. aprila. Oblasti so sinoči odkrile novo pangalistično zaroto, ki so jo zasnovali oficirji in je bila razpredena po vseh garnizijah. Prevrat bi se imel izvršiti danes, na pravoslavni veliki petek. Po neprevidnosti nekega podoficirja pa so oblasti zvedele pravočasno za načrt in prevrat preprečile. V Atenah je bilo aretiranih 6 oficirjev, med njimi 3 generali. Tudi v ostalih garnizijah so bile izvršene številne aretacije.

Sedem otokov

NEWYORK, 13. aprila. Po načrtih Amerikanca Armstronga bodo v kratkem zgradili otok v Atlantskem morju. Stroški so preračunjeni na dva in pol milijona dolarjev. Ta otok bo prvi izmed 7 otokov, ki jih nameravajo zgraditi Amerikanci v razdaljah 325 milj v Atlantskem morju. Ležal bo 500 milj vzhodno od Newyorka in bodo prva dela končana že do februarja 1929. Vsak izmed teh otokov bo imel radio- in meteorološko postajo, kakor tudi bencinsko zalogo za prekomorska letala. Letalec Tonck bo izvršil prvi poskusni polet med Newyorkom in plavajočim otokom. Vrh tega se bavijo Amerikanci z načrtom, da zgrade 120 prometnih letal za prekomorske polete.

Nezgodna kiparja Meštrovlića.

Znamenitemu hrvatskemu kiparju Ivanu Meštrovliću se je na potu v Ameriko, kamor je odšel, da nadzira postavljanje svojih spomenikov v Chicagu, pripetila med vožnjo na parniku »Leviathan« težka nezgoda. Na krovu mu je namreč spodrsnilo in si je zlomil roko v zapestju. Ključaj je hotel, da se je velikemu umetniku tudi pretrelo leto zgodila nesreča z desno roko. Pri modeliranju velikega konja je padel z lestve, si zlomil desno roko in moral za dalj časa ustaviti delo na svojih spomenikih za Ameriko. —

Naš aeroplan pristal na Madžarskem.

V bližini Sant Mikloša na Madžarskem je te dni pristal neki jugoslovanski aeroplan z oficirjem-pilotom in enim vojakom. Letalo je v gosti megli izgubilo smer. Madžarski orožniki so odvedli oba letalca v Sopronj, odkoder bosta po zaslišanju izpuščena. —

Izginil brez sledu.

V Rušah pogrešajo že mesec dni 54 letnega delavca tovarne za dušik Franca Svadbo. Ravno pred enim mesecem mu je v tovarni med delom postalo slabo, mariborski rešilni oddelček ga je odpeljal v bolnico, kjer so ga pa že drugi dan na večer odpustili. Od tega časa za njim ni sledu. Mož je samec brez svojecev. —

Spominjajte se CMD

Zadnje dejanje tragedije na Dravi

VELIČASTEN POGREB MARIJE LEŠNIKOVE IN KRISTINE PLANINŠKOVE.

Maribor, 12. IV. 1923.

Lepša, kakor nikjer v naravi, je spomlad na grobovih. Medtem, ko zunaj obzidja pokopališča — v vrtovih živih še-le prekopujejo grede, cveto na grobovih ljubke mačehce, vijolice, narcise, hijacinte in drugi prvi znanilci cvetne dobe. Šetajočemu pomladi med grobovi, ti je tako milo pri srcu, da te objame neka čudna resignacija. Kajti tu so izenačeni vsi in smrt, božja dekla, ne izbira kraja svojega udejstvovanja. Njen delokrog je povsod.

V torek po Veliki noči, uprav na dan, ko je solnce z božajočo toplino objela lepote in pomladnega brstenja žejne izletnice, se je usidrala na legendarnem Kačjem otoku ter si sredi nedolžno veselejših ljubiteljev narave privoščila orgijo, o kateri smo že obširno pisali.

Danes smo izročili predobri materi zemlji ono, kar je njeno: Dve žrtvi strašne katastrofe, gospo Marijo Lešnikovo in Kristino Planinškovo. Na tisoče ljudi je prihitelo peš in z avtobusi, da izkažejo zadnjo čast žrtvam tragične nesreče. Na obrazih vseh je ležala neka neizrazna resnost.

Ravno v trenutku, ko so zadnji udarci kladiva neusmiljeno padali na krsto mlade matere Marije Lešnikove in je srca vseh pretresal ugušujoči jok sorodnikov obeh žrtev, je zagrmel prvi letošnji grom na južni strani neba... Vsa množica je spontano obrnila svoje obraze v ono nebesno smer, kjer se je nad Ptujskim poljem zbirala črna kopa oblakov prve le-

tošnje nevihte. Kakor čuden omen je bila ta grom. Medtem so v pokopališčni kapelici zazvonili zvonovi in stolni vikar g. J. Tkalec je blagoslovil obe trupli... Pevci železničarskega pevskega društva »Krilato kolo« so zapeli ginljivo žalostniko: »Človek glej dognanje svoje...«

Pri odprtih grobovih, ki sta bila izkopana drug poleg drugega, se je gnetla silna množica, ki je brezobzirno pomandrala vse grobove okoli novo zevajočih dveh svežih grobov.

Ob pretresujočem plaču svojcev, ki je sugestivno vplival na množico, so najprej spustili v hladno naročje zemlje krsto Marije Lešnikove in desno od nje krsto njene prijateljice in sostanovke Kristine Planinškove. Po obrednih molitvah je stolni vikar g. J. Tkalec spregovoril v tolažbo žalujočima sopročoma ter ostalim sorodnikom prisrčne bodrilne besede o minljivosti tuzemskega bivanja. Nato je »Krilato kolo« zapelo turobno za pomladne grobove najprikladnejšo »Vigred se povrne...« Nobeno oko ni ostalo suho in čul si pridušeno ihtenje iz valujoče množice.

S tem so bile pogrebne svečanosti končane, množica pa se še dolgo ni mogla ločiti od svežih grobov, ki jih je odprla brezobzirna smrt. Potem se je množica razšla, ugibajoč, kdaj in kje bodo našli še ostale žrtve grozne, nepozabljive katastrofe. Osobito mnogo verzij je glede izgubljenih sestic Danice in Silvice, katerih trupelca pa še dosedaj niso našli.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Petek, 13. aprila. Zaprto.

Sobota, 14. aprila ob 20. uri »Logarjeva Krista« ab. C. Kuponi. Znižane cene. Zadnjikrat.

Nedelja, 15. aprila ob 15. uri »Pasijon«. Znižane cene. Kuponi. Zadnjikrat. — Ob 20. uri »Rigoletto«. Prvič.

»Logarjeva Krista« in »Pasijon« zadnjikrat. Opozarjamo, da se vprizorita imenovani igri na mariborskem odru v soboto, oz. v nedeljo popoldne zadnjikrat in da se potem odstavita za več let z repertoarja. Za obe predstavi veljajo znižane cene.

Uremenske anomalije

Kdor z letošnjo pomladjo ni zadovoljen, naj se potolaži, kajti včasih je bilo še slabše.

Leto 1186. je bilo sila zgodnje; svečana je že sadje cvetelo, majnika je žito dozorelo, avgusta je bila trgatav.

Leto 1188. je zima trajala do binkošti. Vse je pozno dozorelo, trgatav je bila šele okoli Božiča.

Leto 1241. je marca že drevje cvetelo, in majnika so bile črešnje zrele.

Leto 1254. je po Jurjevem prišla taka zima, da je na njivah in goricah vse zmrznilo.

Leto 1289. ni bilo zime.

Leto 1290. so o božiču vijolice cvetele.

Leto 1315. je začelo deževati 1. maja in je deževalo 10 mesecev neprnehoma. Sledila je lakota.

Leto 1344. je bilo o božiču tako toplo, kakor poleti; od 27. II. 1345. pa je za pet tednov nastopila ljuta zima.

Leto 1434. na 1435. je bila čudna zima. Od 1. dec. do 1. aprila huda zima, 12. maja so mlake zamrzile, spomladi ni trava rasla, in sadno drevje ni cvetelo. O kresu so si babe roke nad žrjavco grele. Dne 30. jun. je začelo solnce pripikati, ponoči pa pohlevno deževati in je bila žetev še vseeno dobra.

Leto 1473. je bila strašna suša in vročina. Sredi marca je drevje že odcvetelo; poleti pa so vsahnili vsi vrelci, da so morali v mnogih krajih vodo kupovati.

Zima 1537.—1538. je bila tako topla, da je drevje cvetelo decembra in januarja.

Leto 1522. je drevje septembra drugič poglalo.

Leto 1588. je bilo drevje februarja že zeleno.

Leto 1585. je žito v veliki noči že do-

zorelo, sadje je dvakrat rodilo.

Leto 1784. je huda zima trajala do srede aprila — oktobra pa se je spet začela.

Leto 1793. je do majnika snežilo in deževalo — poleti pa je pogosto toča razbijala.

Leto 1794. je bila tako topla zima, da so žužki prilezli iz mešičkov na dan — od marca do junija pa je bilo mrzlo kakor po zimi. Po »Valvazorju«.

Železniški most pri Brodu v ognju

V sredo popoldne se je pojavil na železniškem mostu med Brodom na Savi in Bosanskim Brodom požar, ki je kmalu objel ves most. Požar je zanetila iskra iz lokomotive. Železniško osebje se je trudilo, da zaduši ogenj, vendar pa ni uspelo, ker ni bilo mogoče črpati vode iz Save. Šele, kot sta prispeli dve lokomotivi, ki sta pripeljali s seboj dva tenderja vode, se je bilo mogoče z uspehom boriti proti požaru. Okoli osmih zvečer je bil ogenj že lokaliziran. Pri gasilnih delih je pomagala tudi posadka brodske garnizije. Škoda je znatna, vendar promet radi te nesreče ni oviran.

Slovenska Matica

objavlja: Knjige izidejo še ta mesec. Kdor želi imeti vezane (»Češko antologijo«, »Moja hoja na Triglav« in »Sv. Ivan«), naj to nemudoma javi ali po dopisnici ali ustno v društveni pisarni. Vezava v platnice iz najfinejšega platna najmodernejše oblike s pozlačnim tiskom stane za člane Din 12 za vsako knjigo. — Cankarjeva »Zgodovina likovne umetnosti« se bo vezala vsak del posebej, torej I. del še le prihodnje leto, ko izide zadnji (3.) snopič tega dela. Ker se je »Moje hoje na Triglav« tiskalo samo 2000 izvodov, a je število članov v zadnjem času nepričakovano hitro naraslo nad to število, prosimo tiste, ki morebiti to knjigo že imajo, da nam naznanijo, ali žele v zameno »Politično življenje Slovencev« ali »Večerno pesmarico« in »Pesmi o zlatolaskah«, (te dve skupaj) ali pa katero drugo knjigo iz seznama knjižne zaloge, ki je članom na razpolago. Prijave članov za letošnje leto so še vedno mogoče, toda brez »Moje hoje na Triglav« v zameni s kako drugo knjigo. —

Dražba lovišč v srezu Maribor levi breg.

Lovci se opozarjajo na dražbo lovišč, ki se bo vršila od 23. do 27. aprila pri sreskem poglavarju Maribor. levi breg.

Mariborski in dnevni drobiž

Seja mariborskega občinskega sveta se bo vršila v četrtek, dne 19. t. m. ob 18. uri v mestni posvetovalnici. Na dnevnem redu so poročila predsedstva, predlogi in vprašanja, razprava o proračunu podjetij in poročila odsekov.

Drugi tir na progi Beograd—Zagreb so po desetletnem premissljevanju in cinčanju vendar res pričeli graditi. Za enkrat je zaposlenih okoli 8000 delavcev, ki so napravili že 650.000 kubičnih metrov nasipa. Docela gotov je nasip na progi 185 km. Vsa dela bodo gotova baje do letošnjega decembra. Na celi progi je 250 mostov, od teh 60 železnih in 190 iz armiranega betona. Stroški drugega tira bodo znašali 350 milijonov dinarjev. —

Za novega nemškega poslanika v Beogradu je imenovan dr. Adolf Gessler, čigar predhodnik g. Olshausen odide v Južno Ameriko.

Upokojitev.

V moški kaznilnici v Mariboru sta bila vpokojena višji paznik Vasilij Cvijanović in paznik Karol Sever. —

Novi župan v Rušah.

Za župana v Rušah je bil izvoljen g. Mirko Goríšek, ravnatelj tamkajšnje tvornice žgalic, ugleden narodni delavec in odličen somišljenik SDS. —

Akademsko pevsko društvo »Obilič« v Mariboru.

Na svojem potu v avstrijsko prestolico Dunaj priredi beograjsko akademsko pevsko društvo »Obilič« danes teden 20. tm. tudi v Mariboru koncert svojega zbora, ki nam bo podal nov razširjen nacionalni program, s katerim nastopi na Dunaju. Opozarjamo na to vso našo javnost, ki bo gotovo v obilnem številu posetila prireditev beograjskih pevcev, ki so zadnji čas toliko napredovali, da pojdejo ne samo na Dunaj, temveč celo v Pariz in London! —

Palača poštne hranilnice v Ljubljani se bo vendarle pričela zidati. Po brzojavnih poročilih iz Beograda je bilo na včerajšnji seji ministrskega sveta sklenjeno, da se da ministru pošte v to svrhu na razpolago kredit 6 milijonov Din. —

Razprodaja v železniškem skladišču.

Do 15. t. m. se vrši razprodaja v razpuščenem železniškem živilskem skladišču. Blago se prodaja po nakupnih cenah. Razprodajo vodi stara uprava. O imovini skladišč bo, kakor se je že poročalo, odločalo sodišče. Najbrž bo že 19. t. m. razprava v Ljubljani. —

Smrtna kosa.

V Limbužu je umrl v torek, dne 10. tm. posestnik Lešnik, p. d. Pihler. Bil je eden izmed tistih naših kmetov, ki si ne dajo od nikogar svojih nazorov diktirati. Bodi mu zemljica lahka!

Pozdravljen, labudji parček!

Študentje, uradniki in ostalo občinstvo, ki posečajo vsako jutro naš razcvetajoči se park, so bili davj priča veselemu dogodku našega mesta. Ob pol osmih je spustilo olupševalno društvo na ribnik dva nova mlada labudeka, ki sta mnogo živahnejša in nemirnejša nego je bil pokojni častitljivi starček ter bosta v prav lep kras našega mesta in v veselje mladim in starih obiskovalcev mestnega parka. —

Ljudska univerza v Mariboru.

V petek, 13. aprila, ob 8. uri: »Srbska junaška pesem«, predava g. prof. Miloš Mitić iz Beograda. —

Izlet Slov. obrtnega društva.

Pred kratkim se je vršila čajanka Slov. obrtnega društva v Mariboru, ki je pokazala, kako je potrebno medsebojno obrtniško razvedrilo. Obiskovalci čajanke so ponovno izrekli željo, da se naj nudijo razvedrila obrtniškemu stanu večkrat. Poulična kritika o tem večeru je bila zelo živahna in vesela. In ni utihnila. Vedno glasneje se sliši želja po zopetnem razvedrilo. Vsed tega se je veselil odsek Slov. obrt. društva, ki obstoji iz večjega števila obrtnic in sprog obrtnikov, posvetoval dne 11. aprila o izletu obrtništvu v naravo. Tega izleta se udeležijo obrtniki in njihove družine, posebno je mišljeno na otroke, ki bi naj preživeli v pomladanski naravi nekoliko veselih ur s svojimi starši in da pozabijo na mestno življenje in šolske klopi. Ta izlet se bo po možnosti vršil dne 6. maja popoldne. Natančen razpored bo razglašen pravočasno. Za razvedrilo bo preskrbljeno.

Sokolsko društvo Hoče

ponovi v nedeljo dne 15. t. m. Meškovo dramo »Mati«. Vsi prijatelji dramske umetnosti se vabijo k čim večjemu posetu prireditve. —

Povožena od avtomobila.

Danes jutraj je neki avtomobilist na Kralja Petra trgu pred Ruško cesto povozil 24letno Emo Černi, ki je hotela preko trga v Ruško cesto. Ponesrečenka ima zlomljeno desno nogo pod kolonom. Nesrečo je povzročila neopreznost obeh. Avtomobilist je ponesrečenko sam odpeljal v bolnico. —

Promenadni koncert

bo v nedeljo 15. tm. v mestnem parku. Vojaška godba bo dajala naslednje komade: 1. Muhvič: Slovenec, Srb, Hrvat, koračnica. 2. Mendelssohn: Buy Blas, uvertura. 3. Waldteufel: Dolores, valček. 4. Mascagni: Fantazija iz opere »Cavalleria Rusticana«. 5. Stanković: Pjesme iz Koštane. 6. Gamme: Marche Lorraine. —

Babjeveren hlapec.

Izletnik nam poroča iz okolice: Izlet iz Maribora preko Radvanja, Paker v Limbuž in z večernim vlakom nazaj si večkrat privoščim. Ko sem bil včeraj že blizu Limbuša, vidim na cesti voz, hlapec pa je imel opravka pri potoku. Rezal je palico. Ko sem prišel do njega, sem opazil, da se trudi, kako bi belouško vlovil v precep. Na vprašanje, zakaj to dela, mi je odgovoril, da potrebuje kačjo glavo za konje. Važno je, da je kača vlovljena pred Jurjevim. Glava se mora dati v žganje — in od časa do časa — se to žganje daje na kruhu konjem, ki potem postanejo čili in močni. Nato je vzal nož, odrezal nedolžni žrtvi glavo in jo vtaknil v žep. Rekel sem mu, da poznam boljše sredstvo, če hočem imeti močne konje — to je oves, kuzuza. Pa mi je odvrnil: »Oni tega ne zastopijo!« —

Akademija ljubljanskega »Sokola« v Mariboru (dvorana Uniona).

Obveščamo vse članstvo ter Sokolstvu naklonjeno občinstvo, da pride olimpijska tekmovalna vrsta, ki nastopi na akademiji v soboto, dne 14. t. m., s popoldanskim osebnim vlakom ob 16. uri 33 minut ter pozivljamo članstvo, naj se udeleži sprejema v čim večjem številu. Obenem prosimo vse posetnike akademije, naj bodo točni, ker bo nastop točno ob 20. uri.

Predprodaja vstopnic.

Pintar & Lenard, podružnica »Jutra« — Aleksandrova cesta, Bureš Franjo, urar — Vetrinjska ulica; Zlata Brišnik — Gosposka ulica in Majer Franjo, trgovec — Glavni trg. — Sokolsko društvo v Mariboru.

Kolesarska loterija Jugoslovenske Maticice.

Dne 1. julija se bo vršilo žrebanje srečk kolesarske loterije Jugoslovenske Maticice. Skupnih dobitkov je 600, med njimi eno motorno kolo 3 KS, 20 koles itd. Srečka stane 10 Din in se dobi v naslednjih prodajalnah: Upravi »Jutra«, Aleksandrova cesta, Cirilova knjigarna, Koroška in Aleksandrova cesta, Zlata Brišnik, Slovenska ulica, v trafikah Svetek, Slovenska ulica, Weiss, Grajski tig in trafika na Kralja Petra trgu. Trafika Ivanuš, Gosposka ulica 20, trafika Jakob, Frankopanova štev. 51. — Jugosloveni, segajte pridno po teh srečkah, saj je čisti dobiček namenjen zaslužnjim bratom v Primorju! Dobitki so pa tudi tako dragoceni, da vsakdo lahko išče srečo za 10 Din. 661

Kdor ne verjame

ta naj se prepriča, da ima tvrdka L. Ornik, Koroška cesta 9, krasno izbiro moških cefir- popelin, in švilenih srajc. VI

Društvo jug. akademikov v Mariboru

ima v petek 13. t. m. ob 20. uri občni zbor z običajnim dnevnim redom. Udeležba za vse člane obvezna. — 767

Slovensko trgovsko društvo

priredi svoj letošnji redni občni zbor 14. tm. ob pol 20. uri v restavracijskih prostorih Narodnega doma z običajnim dnevnim redom. — 759

Zadnje ure na smrt obsojenih

IZ SPOMINOV STAREGA KAZNIL NIŠKEGA DUHOVNIKA.

Omenili smo že na kratko spomin-ske zapiske nekega starega pruskega kaznilniškega duhovnika, objavljene v nekem berlinskem dnevniku. Može je pisal svoje spomine z dušo in je nehote načel in tudi rešil velika vprašanja.

Na Pruskem, kakor znano, ugonablajo zločince z mečem ali s sekiro. Obglavi se jih na tnal. Duhovnik je zadnje poglavje justičnega delovanja ali dejanja jedrnatno opisal tako-le: Šele v jutranjem mraku, ko motna luč napolni jetniško celico, spoznajo obsojenci, da je nastopil konec. Cingljanje zvončka, črno oblečena družba na dvorišču, črno prevlečeno tualo, vse to pove obsojencu, da ni nobene rešitve več. Še enkrat sliši obsodbo, ali jo pa tudi presliši. Justica ga izroči v roke rablju, ta pa zadnji in najvišji instanci onkraj svetovnega življenja. Sekira zablješči, kri se vlije, glava pade. Mrtvo tišino prekine izjava: »Sodba je izvršena!« In zdravnik vtakne uro v žep: 59 sekund!

V zadnjih letih, pravi pisec, sem prisostvoval trem smrtnim obsodbam in izvršitvam. Nekaj strašnega sem doživel in pretrpel v teh treh slučajih. Tri noči sem se trudil, da bi pomagal trem kot človek in brat. Z nobenim nisem kedaj poprej govoril. Večer mi jih je prinesel, jutro mi jih je pa vzele. Od večera do jutra so bili moji. Bila je strašna sodba ne samo za morilce, nad katerimi je bila po vseh predpisih izrečena. Prvi je bil neki mesar iz berlinske okolice. Svojega svaka, živinskega trgovca, je hotel umoriti, da se polasti večje svote njegovega denarja. Ob cesti je čakal na svojo žrtev, ki se je vračala iz sejma. S sekiro v roki je čakal za drevesom in od nestrpnosti je razsekaval drevesno skorjo. Končno sliši v temi petje. Glas se mu zdi znan; trenutek dejanja je tu: Vrže se z vso silo na mimoidočega, pobije ga na tla ter hlastno išče denar. Ko pa mesec posveti, vidi, da ni umoril svaka, temveč svojega najboljšega prijatelja. Mrliča je vrgel v potok, meneč, da ga bo voda bogzna kam odnesla, mrlič je pa obvisel se mlinskem kolesu. Da bi imel alibi, se je morilec takoj odpeljal nekaj postaj dalje, a to mu ni pomagalo, ker so

v umorjenčevi skrčeni pesti našli gumb morilčevega telovnika. Do zadnjega je tajil, obsodili so ga pa vendarle na smrt.

Ko je nastopila njegova zadnja noč, sem bil poslan v njegovo celico. Govoril sem mu na srce in na dušo, nisem pa dobil od njega človeške besede in izraza. Ko sem odhajal, sem slišal, kako je stražnikom smeje pripovedoval neke šale. Z dobrim tekom je pojedel za rabeljsko večerjo krvav biftek in pokadil cigaro. Zjutraj, ko so prišli ponj, ga je pa streslo. Mirno si je dal ogrniti jopič okrog predpisano golega zgornjega telesa ter se odpeljati na morišče. Ko sem mu dejal: Z Bogom — me je prekinil: »Naj le pade buča!« Bogzna kake notranje glasove je hotel s tem prikriti.

Nekaj dni pozneje sem pa stal na torišču baje zadoščenega zločina, stal sem za drevesom z razsekano skorjo in obiskal sem svoje usmrčenca. Bili so topi in robati, kakor on...

Drugi je bil pa edini sin poštenih starišev, dobro vzgojen in tudi v šoli zabeležen kot dober učenec. Življenje ga je vrglo v rudnik in na stanovanje je prišel k zakonski dvojici, kjer je mož pijačeval in pretepal ženo. Dobra dušen mladenič se je za ženo zavzel. Iz tolažbe se je razvila ljubezen. Žena ga je nagovarjala, naj jo reši krutega in pijanega moža. Mladenič je pijanca res nekega dne sunil v jarek, kjer je utonil.

Mladeniča, starega 24 let, so obsodili na smrt, 40letno ženo pa na eno leto ječe radi pomanjkanja dokazov neposrednega nagovarjanja k zločinu. Pri delinkventu je bilo vse, kar zamore vzbujati sočutje: samoobtožba v največji meri, obžalovanje in obsojanje zločinskega dejanja, obžalovanje ubogih starišev. Končal je tudi točno po programu pod sekiro.

Tretji je bil sicer tudi mlad, a zakrknjen, ali bolj rečeno, ravno tako neobčuten, kakor prvi.

Že ti trije primeri upravičujejo vprašanje, kaj ima s takimi usodami in značaji opraviti toliko naglašani in priporočani strah pred smrtno kaznijo.

Ljubavni roman na Atlantiku

Na preoceanem parniku »Deutschland« od Hamburg-Amerika Linie se je odigral nenavaden ljubavni roman. Mlad in lepi igralci Mary Worse se je pod srečilo, da se je skrivoma ukrcala na ladjo v trenutku, ko je parnik odhajal iz luke. Skrivala se je v neki kabini toliko časa, dokler ni prišel parnik na odlično morje. Naravno, da je odkritje te lepe potnice brez karte pomenilo za vse potnike na ladji in za moštvo samo nemalo senzacijo. Toda Mary Worse je vendarle znala poveljnika ladje popolnoma omamiti s svojim ljubavnim romanom, radi katerega se je odločila na tako riskantno pot. Igralka se je namreč ukrcala zato, da bi se mogla na ta način ponovno sestati s svojim zaročencem, lepim Johnom Hewlettom, ki se je s predpisano vozno karto vozil najudobnije. »Bala sem se«, je rekla poveljniku ladje, »da bo zaročenec v Evropi pozabil name in da se nikdar več ne vrne. Zato sem zapustila svoje roditelje in šla za njim.« Poveljnika ladje je ta izpoved tako ganila, da je dekletu ne samo oprostil, ker se je ukrcala brez karte, temveč je privolil, poslužujoč se pri tem pomorskega zakona, celo na to, da izvrši poročne obrede. Zanimivo je, da mati dekleta ni imela niti pojma o nakani svoje hčerke, ki se je s svojim zaročencem prvič sestala pet dni pred njegovim odhodom v Evropo.

Cigansko življenje je lepše

Zanimiv dogodek se je primeril nedavno v Sirakuzi, kamor je došla velika karavana ciganov, ki so predvajali najrazličnejše igre. Umetnike si je prišla ogledat tudi neka mati, ki so ji pred 24 leti ugrabili cigani otroka, katerega je upala sedaj zopet najti. Nesrečna mati je resnično srečala na trgu mladega cigana, ki ga je takoj spoznala za svojega sina. Tudi on je spoznal svojo mater, ni ji pa izpolnil želje, da bi zapustil cigansko življenje, temveč jo je celo on pozval, naj se pridruži karavani in živi skupno s sinom, ki mu je ime Mirko Ramovich in ki je že vzel za ženo ciganko Zedo Fellis.

Odvedena z aeroplanom.

V pisarno tajne policije v Varšavi je prišel neki znan, bogat industrijalec in je prijavil, da mu je izginila žena z večjo vsoto denarja. Vzela je s seboj tudi ves svoj nakit, obleko in pilota Hartmana. Industrijalecva žena je slovela po svoji lepoti daleč naokrog. V hišo industrijalca je zahajal često kot gost neki Hartman iz Lvova, po poklicu pilot. Zadnje čase se je industrijalecvi ženi silno zahotelo po njeni domovini Besarabiji in je to potožila tudi pilotu, ki je očitno ustregel njeni želji in jo odvedel z aeroplanom s seboj v Besarabijo. Od tedaj ni od obeh nobenih vesti in se zato domneva, da sta najbrž pobegnili v Rusijo.

Sport

Olimpijade

Olimpijske igre, kakor telesna kultura sploh, so grškega izvora. Kedaj so se začele, ne vemo. Baje jih je ustanovil že Heracles. Prva zanesljiva letnica je 776. pred Kristom. Od tega leta dalje so se vršile igre redno vsako četrto leto tja do leta 394. po Kr. Obdobje štirih let so nazivali eno olimpijado, nato se je to ime uveljavilo tudi za igre same. Obhajali pa so igre bogovom v čast, predvsem najvišjemu bogu Zevsu. Bogovi namreč, po njihovem mnenju, ljubijo harmonijo med duhom in telesom in največjo čast jim izkaže tisti, ki skuša doseči to harmonijo. Igre torej niso bile zgolj sportnega značaja, temveč so se na njih vršile tudi tekme med umetniki, pesniki, slikarji in kiparji.

V začetku so bile igre strogo grškega značaja, a polagoma so postajale vedno bolj internacionalne. Vršile so se v svetem mestu Olimpiji (odtod ime!) v peloponeški deželici Elidi, in sicer ob času polne lune po začetku poletja. Že mesec dni pred začetkom igre so bili v Olimpiji zbrani vsi tekmovalci in odposlanci raznih držav, ki so se kosali medseboj, kdo bo Zevsu daroval najlepšo živino, kdo bo prinesel najlepša darila.

Stadion sam je bil iz belega marmorja, 192 m dolg in 32 m širok; prostora je bilo za 40.000 gledalcev; s stadionom je bil združen hipodrom, dirkališče za konje in vozove. O vsakem tekmovalcu so se sodniki, ki jih je bilo 1 do 10, pred igro javno informirali pri občinstvu, kakšne preteklosti je in ali je neomadeževan in neoporečen. V začetku je bil pri tekmah le v navadi tek, pozneje so še dodelali vztrajnostni tek, rokoborbo, borbo na pesti, petoboj, dirkanje in še drugo. Vršile so se igre v začetku le en dan, pozneje pa pet dni.

Zmagovalec v olimpijskih igrah je dobil venec iz oljčnih vejic, porezanih z oljke, ki jo je baje vsadil sam Heracles. Često so postavili v olimpijski gaj tudi zmagalčev kip ali soho. Končno so se po tekmah olimpijoni v slavnostnem sprevedu med nepopisnim navdušenjem množic zahvalili na griču Kronion Zevsu za zmago.

Ves srednji in novi vek je bila olimpijska ideja pozabljena, znova je oživela šele prav pred kratkim. Francozi, Angleži, Amerikanci in drugi so sicer gojili sport, a internacionalnih stikov med njimi ni bilo. Stoprav l. 1888. je Francoz Coubertin prišel na misel, naj bi se zopet obnovile stare olimpijske igre. L. 1894. so se zastopniki raznih držav na njegovo pobudo prvič sešli, a dve leti pozneje l. 1896. se je vršila prva novodobna olimpijada, ne sicer v sveti Olimpiji, pač pa v Atenah.

Od tega leta dalje se vrše — z neznatnimi izjemami — redno vsako četrto leto svetovne olimpijade. L. 1910. v Parizu, 1904. v St. Louisu v Ameriki, 1906. (izjemoma!) v Atenah, 1908. v Londonu, 1912. v Stockholmu, 1916. je radi vojne odpadla, 1920. v Antwerpenu, 1924. v Parizu in letos v Amsterdamu. Sicer so moderne olimpijade v primeri s klasičnimi osnovane na mnogo širji podlagi, vendar princip in ideja sta ostala ista, namreč higijenična vzgoja telesa, gojitev vztrajnosti in discipline ter medsebojna tekma posameznikov in narodov. Vsled ogromnega programa se tekme dandanes ne morejo vršiti v par dneh in tudi ne na enem mestu. Tako so se tekme, ki se tičejo zimskega sporta, vršile l. 1924. v Chamonixu na Francoskem, a letos v St. Moritzu na Švicarskem.

Moderni olimpijski zmagovalec prejme v priznanje — ne oljni venec, temveč navadno kolajno; vendar pa zna tudi naš čas olimpijoneke dostojno slaviti in tudi ceniti. K.

Graz — Maribor

Medmestna tekma 6. majnika v Mariboru.

Že pred več tedni, ko smo pisali o letošnjem programu mariborskega nogometu, smo javili, da je določena nedelja 6. majnika za medmestno tekmo Graz — Maribor, ki se odigra na naših tleh. Graški team je dobro znan doma in v inozemstvu, saj beleži že lepe zmage proti Zagrebu, Bratislavi itd. Da dobi jasno

sliko o naših najboljših igralcih, je medklubski odbor določil za prihodnjo nedeljo izbirno tekmo. Postava, ki smo jo prinesli včeraj, je obojestransko jako močna in nam bosta nudila oba teama prav gotovo zanimivo igro. Ker topot ne pojde za kake točke, pač pa za najboljšo postavo našega mesta, se bo nedvomno vsak igralec potrudil pridobiti si častno mesto v reprezentanci. Za nedeljo se nam obeta torej lepa igra z vsemi tehničnimi fine sami, če bodo le vsi igralci do poslednjega vzeli stvar tako resno, kakor to izbirna tekma zasluži.

Iz službenih objav LNP

je razvidno, da se je dosedanji golman SK Svobode Mernik prijavil za SK Železničarja. — V nedeljo 15. tm. bo v Trbovljah semifinálna prvenstvena tekma SK Amater (Trbovlje)—Atletik SK (Celje).

Sodniška sekcija ZNS službeno.

Nedeljsko tekmo obeh teamov za reprezentanco Maribora bo sodil g. Fischer, prvenstveno Rapid rez.—Svoboda rez. g. Turino, v Ptuj pa SK Ptuj rez. SK Ljutomer g. Samuda in juniorsko tekmo SK Ptuj—Celjski atletiki gosp. Sonnenschein.

Mitropa cup.

Sinoči je JNS izžrebal kraje, kjer se imajo izvršiti kvalifikacijske tekme za srednjeevropski pokal. Gradjanski bo igral z Jugoslavijo v Zagrebu, Hašk pa z BSKom v Beogradu. Zmagovalec prve tekme bo eden naših dveh klubov, ki bosta predstavljala Jugoslavijo v srednjeevropskem tekmovanju. Zmagovalec druge dvojice pa ima odigrati tekmo še s Hajdukom in ta poslednji zmagovalec pojde kot drugi naš reprezentant na mednarodni mejdan.

Nešportsko postopanje

igralcev Benčića, Bonačića, Lemešiča in Luburića iz Splita, ki niso hoteli priti v Zagreb, da nastopijo v reprezentančni tekmi s Turško in pa subotičkih funkcionarjev Sanda, ki so telefonski zahtevali od Sifliša in Beleslina (bila sta že v Zagrebu!), da ne igrata v isti tekmi — morata po nalogu JNS vzeti v razpravo pristojna kazenska odbora in krivce eksemplarično kaznovati. Če JNS ne prejme tekom 14 dni poročila o zaključku preiskave in kaznovanju prizadetih, bo prevzel sam celo stvar v svojo kompetenco.

Neprestani štrajki v Nemčiji

Notranji minister nemške republike je sicer proglasil v velikem vednu vesplošno politično premirje, kljub temu pa se pojavljajo štrajki drug za drugim v različnih pokrajinah Nemčije. V Dresdenu so ustavili delo celo tipografiji, kar je najredkejša prikazen zadnjih let in ne izhaja niti en list. Proglašena je tudi stavka kovinskih delavcev, ki jih je 50.000 brez dela. V Nürnbergu štrajkajo nastavljeni lesne industrije in tovarne svinčnikov, okoli 3000 po številu. V Berlinu so zapustili delo vsi delavci pri prevoznih trdkah, nekaj dni za tem so jim sledili vsi tovariši srednje Nemčije. V Dortmundu je proglasil stavko socialistični delavski sindikat, ki ima včlanjenih 30.000 delavcev.

Kaj moramo vedeti o Amerikancih

Letos odide na stotisoče Amerikancev, da posejijo Evropo. Več tisoč jih pride gotovo tudi v našo državo. Zato je naša dolžnost, da poznamo vsaj njihova najmarkantnejša svojstva. Evo jih: 1. Vsak Amerikanec je bil časopisni kolporter in je sedaj milijonar. 2. Vsak Amerikanec stanuje v Fifth Avenue. 3. Vsak Amerikanec igra nogomet in boks. 4. Noben Amerikanec nima določenih dedičev. 5. Vsak Amerikanec se vsaj 6 do 18krat loči. 6. Vsak Amerikanec želi, da poleti preko oceana. 7. Vsak Amerikanec ima svoj avto. 8. Vsak ima tudi svoj gramofon. 9. Vsak Amerikanec si to, kar nima, izmisli. 10. Vsak Amerikanec ni Amerikanec.

Tudi angleški književniki umirajo od gladi

Ne dogaja se to potemtakem samo pri nas, temveč tudi med najbogatejšim narodom sveta. Pred kratkim je umrl na Korziki Londončan Ambrose Colin A. Hog, ki je šel obiskat nekega svojega znanca tudi Angleža književ-

Hans Dominik:

Oblast treh

Več ko enkrat so prečitali to brzovajko in sedaj so razumeli blazno rezanje diktatorjevo, s katerim se je zgrudil.

To torej je oblast!

Nepoznana tajinstvena oblast, ki neče vojne. Oblast, ki poseduje sredstva, da uniči vsako orožje. Oblast, katere prvo svarilo so ignorirali in ki je sedaj pokazala svojo moč.

Katastrofa je zadela veliko ameriško bojno brodovje. Pri zadevi se je šlo za čast zvezdnega prapora.

Toda kljub vsemu se ni mogel nobeden od štirih državnih tajnikov izogniti vplivu tega titanskega humorja, ki se je kazal v vsem postopanju.

Oblast, ki je zvarila topove, ki je elektromagnetičnim potom zlepla sku paj bojne oklopnice, oblast, ki je celo brodovje vlekla po morju v poljubno smer, bi pač mogla to brodovje potopiti na dno morja. Toda tega ni storila. Uničila je samo orožje in potegnila obe sovražni brodovji tesno drugo ob drugem, vsako v svojo smer. Ameriško brodovje proti Angliji, angleško proti Ameriki.

Ker v tej smeri se je očitno nadaljevala vožnja. Če bi o tem obstojal še kak dvom, ga je odstranil telefon, ki se je oglašil na mizi prezidenta-diktatorja. Brezžična zveza z atlantskim brodovjem.

Državni tajnik mornarice je prijel za slušalico in spoznal glas admirala Nicholsona, ki se je nahajal pri atlantskem brodovju.

»Ali imam čast govoriti z gospodom prezidentom?»

»Ne! Tukaj državni tajnik mornarice. Gospod prezident se je za kratek čas podal k počitku. Poročajte meni Vaša denarja o katastrofi se nahaja pred menoj.«

»Vi veste torej...«

»Vem, da je vaše brodovje nezmožno za boj in da plove z brzino petde-

setih morskih milj proti vzhodu.«

»Medtem je brzina narasla na sto milj. Naše ladje divjajo, napol dvignjene iz vode, proti vzhodu. Nimamo nobene možnosti, da bi kaj ukrenili proti temu. Počakati moramo, kaj da namerava usoda z nami.«

»Kako izgleda na ladjah? Ali so se pojavile še kake druge poškodbe na brodovju? V kakšnem razpoloženju se nahaja moštvo?»

»Poškodbe?... Ne! Vsak top zvrnjen z zaklopko... Razpoloženje posadke?... Raje ne vprašujte dalje... Nobene discipline. Dela moštva se je polastila verska blaznost. Kleče, pojo psalme in pričakujejo poslednjo sodbo. Nekaj jih je poskakalo v morje. Če bo šlo tako naprej, bomo jutri pristali v Angliji.«

Državni tajnik je odložil slušalnico. Stopil je k velikemu globusu, ter nekaj računl. Potem se je obrnil k svojim tovarišem.

»Gospodje! Mislim, da lahko jutri okoli devetih pričakujemo angleško brodovje na ameriški obali.«

Mr. Fox je telefonično poklical dr. Rockwella. Ta je javil, da se stanje gospoda prezidenta še ni izboljšalo.

Državna oblast je po ustavi sedaj prešla v roke državnih tajnikov.

Medtem, ko so se zdravniki trudili z vso svojo umetnostjo, da bi spravili prezidenta zopet k zavesti, je ministrski svet štirih državnih tajnikov vzvel v roke krmilo potaplajoče se državne barke.

Dr. Glossin je sedel v svojem newyorškem stanovanju in je razmišljal o uspehih svojerá političnega delovanja. Že osem dni se je nahajal v Ameriki in ni potratil niti ure svojega časa. Pogajal se je z voditelji socialistov in voditelji plutokracije. Delavci so bili prav tako naveličani diktatorjevega gospodarstva, kakor milijarderji. Stresljaji prej tako frdnih tal so nanovedovali prihajajoči prevrat.

Še sedaj se je čudil dr. Glossin za-

upljivosti, s katero so ga sprejeli tako socialisti kakor plutokrati. Kdo pa jih je uveril, da je v resnici odpadel od Cyrusa Stonarda? Kaj so bedaki vedeli od tajinstvene oblasti? Kaj so vedeli o vsem, kar še mora priti?

Dr. Glossin je poznal načrte socialistov in plutokratov in je natančno pretehtal izgleda enih in drugih. Obem strankam bi se revolucija nedvomno posrečila. Toda v obeh slučajih bi bil uspeh nepopoln in bi v svojih posledicah nujno moral privedi do državljanske vojne. Če bi udarili rdeči, bi se uprl proti njim zapad in del osrednjih držav. Če pa bi udarili beli, bi se dvignil proti njim vzhod.

V Zedinjenih državah pa je obstojala še tretja stranka, katere člani so se nazivali enostavno patrioti. Stranka, nad katero je dr. Glossin pred kratkim še le skomignil z rameni. Patrioti so bili v svojih nazorih namreč tako zastareli, da so se bavili s politiko le radi domovine in starih ameriških idealov. Svoboda posameznika in celote. Odprava vsakršne korupcije. Zve stoba in poštenost povsod, tudi pri političnih dogovorih. Program patriotov je obstojal iz idealnih zahtev. Vsled tega jih je Cyrus Stonard pustil pri miru in jih je smatral prav tako kot dr. Glossin za idealne sanjače.

Šele pred petimi dnevi se je pričel dr. Glossin pogajati z Williamom Backerom, voditeljem patriotov. Potem, ko je izvedel, da nameravajo rdeči in beli udariti na isti dan. Sedaj je nagnal patriote na delo. Celo dolgo noč se je posvetoval z Backerjem, napravil z njim načrt za revolucijo in ga izdelal v vseh podrobnostih. Tako rafinirano in zvito, da se je voditelj patriotov zgrozil nad zdravnikovo hudičevo zahrbtnostjo.

Samo o postopanju z diktatorjem in njegovi odstranitvi se nista mogla zediniti. Dr. Glossin je predlagal, da se zmeče na belo hišo kak ducač zračnih torpedov in požene vso stavbo v zrak. Mr. Backer pa je bil odločno proti vsakemu krvoprelitju. On ni tajil velikih diktatorjevih zaslug za Unijo. Cyrusa Stonarda je treba sicer odstra-

niti, treba mu je iztrgati oblast, toda ne da bi se mu pri tem pripetilo kaj žalega na duši ali telesu.

Takrat... pred petimi dnevi... je mr. Backer kratek čas razmišljal in je potem namignil, da bo že našel pot, ne da bi povedal kakšno. Od dneva do dneva so njegova namigavanja postajala gotovejša. Toda bil je tudi že skrajni čas. Bilo je že petega avgusta in sedmega so nameravali udariti rdeči in beli. Bil je čas! Skrajni čas! In ta ideolog, ta prokleti Backer še vedno ni prišel s svojim načrtom na dan.

Dr. Glossin je besen vstal. Zadevo je treba končati. Tako ali tako. Ura je odbila osem, ko je došel na Broadway. Vspenjača ga je potegnila v dvaintrideseto nadstropje nekega nebotačnika. Vstopil je v skromno in resno opremljeno pisarno. V njej se je nahajala samo ena oseba. Visokoraščen petdesetletnik z osivelo polno brado in lasmi. William Backer, voditelj patriotov.

»Ah, vi ste gospod doktor?... Toliko bolje, sedaj vas mi ni treba šele klicati.«

»Prišel sem, mr. Backer, ker je že skrajni čas. Zahtevam, da se izvede moj stari načrt.«

»Ne bo treba.«

»Prosim... izrazite se jasneje.«

Voditelj patriotov je molče stopil k vratom v sosednjo sobo in jih je odprl. Čez prag je sedaj vstopila tretja oseba. Kljub civilni obleki je doktor Glossin takoj spoznal polkovnika Coli, poveljnika prezidentove garde. Poznal je polkovnika že dolga leta in polkovnik njega prav tako.

Dalje prihodniš.

Sobo zračno svetlo

oddam solidnemu gospodu. Naslov nove uprava lista. 783

Kavarniškega natakarka (ico) sprejme takoj Velika kavarna Maribor. 784

Odda se 3 sobno stanovanje s pritliklinami. Strossmajerjeva ul. 13. prtl. 771

Novo!

OVO

Prva pomoč ponesrečenim živalim

napisal profesor dr. Ferdo Kern. Knjiga je bogato ilustrirana ter velja s poštnino vred samo Din 36.—. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruga v Mariboru, na Aleksandrovi cesti št. 13

Novo!

Novo!

Spominajte se CMO!

Jugoslovanska hranilnica in posojilnica, registr. zadr. z o. z.
v Mariboru, Frankopanska ul. 2

sklicuje za dan 27. aprila 1928 ob 19. uri zvečer v zadružnih prostorih Frankopanske ul. št. 2

izredni občni zbor

Dnevni red:

Ustanovitev podružnice

V slučaju, da ob določeni uri občni zbor ni sklepčen, se skliče v smislu pravil § 35 eno uro pozneje na istem mestu, v istem lokalit in istim programom občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu navzočih.

782

Odbor

ANTON NOVACAN

CELJSKA KRONIKA

dramatski mozaik v treh delih

prvi del

HERMAN CELJSKI

je pravkar izšla. Broširana knjiga velja Din 40.— v platno vezana Din 48.—

Dobi se v knjigarni

Tiskovne zadruga v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 13

Najboljše su'no za plašče

in spomladanske obleke, volneni rips, kasha in druge novosti za ženske obleke, perilo, ovratnike, samoveznice, nogavice i. t. d. kupite najceneje pri tvrdki

I. N. ŠOŠTARIČ, Mar'bor,
Aleksandrova cesta šte. 13

IZŠEL JE

ALBUM SLOVENSkih KNJIŽEVNIKOV

Knjiga, ki je razkošno opremljena stane do 5. maja broširana 130 Din, vezana 160 Din, poštnina 10 Din več. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruga, Maribor
Aleksandrova cesta šte. 13